

Άρθρο Γνώμης

№ 25
Ιούνιος 2016

Προϋποθέσεις & Πρωτοβουλίες για την Ανάπτυξη

του Δρ. Βασίλη Γ. Αποστολόπουλου

Προέδρου της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών (ΕΕΝΕ) και Διευθύνοντος
Συμβούλου του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών

«Ορισμένες φορές σκέφτομαι ένα αγγλοσαξονικό ρητό που λέει πως για να δεις το ουράνιο τόξο πρέπει να υπομείνεις τη βροχή. Ε λοιπόν στην Ελλάδα έξι χρόνια τώρα υπομένουμε την «βροχή» και νομίζω πως έχει έρθει η ώρα να δούμε και το ουράνιο τόξο.»¹

Η ελληνική οικονομία δοκιμάζεται υπερβολικά σκληρά, εδώ και πολύ καιρό, και τα σημάδια «κόπωσης» από την παρατεταμένη προσαρμογή είναι παραπάνω από εμφανή. Η θετική ολοκλήρωση της αξιολόγησης, με την «ανάσα» που θα δώσει στην οικονομία και την υπόσχεση δυναμικής σταθερότητας που τη συνοδεύει, αποτελεί μια χρυσή ευκαιρία, ένα καθοριστικό παράθυρο ευκαιρίας, για μια εθνική στροφή ανάκαμψης.

Οι αλληπάλληλοι κύκλοι «διαπραγματεύσεων» στο εξωτερικό της χώρας, δρουν παραλυτικά και ανασταλτικά για την οικονομία, αποπροσανατολίζουν και αναβάλλουν διαρκώς την πολύ κρίσιμη και απολύτως επιβεβλημένη εσωτερική δουλειά και έργο που πρέπει να γίνει. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, η έμφαση πρέπει να δοθεί πρωτίστως στην ανοικοδόμηση και την ανασύσταση της οικονομίας και συνολικά του τόπου.

Παραγωγική Ανασύνταξη & η Έννοια της Επιχειρηματικότητας

Για να πετύχουμε σαν κοινωνία και χώρα είναι επιτακτική ανάγκη να ενισχυθεί και να ανασυγκροτηθεί η παραγωγικότητα. Να διευκολυνθεί και να τονωθεί η επιχειρηματικότητα μέσα σε ένα εγγυημένο σταθερό πλαίσιο, με κανόνες του παιχνιδιού ξεκάθαρους και κοινούς για όλους. Προκειμένου να ευδοκιμήσει και πάλι η ιδιωτική πρωτοβουλία και το ελληνικό «επιχειρείν» είναι αναγκαίο να υπάρξει ένας ορίζοντας συνέπειας και συνέχειας στο κράτος και στη διακυβέρνηση του τόπου, με σταθερό φορολογικό και νομικό πλαίσιο, ώστε ο επιχειρηματίας να σχεδιάσει, να αποτολμήσει, να δημιουργήσει και να αναπτυχθεί.

Παράλληλα, εξίσου θεμελιώδες είναι να αποσαφηνιστεί και προς την κοινωνία ποια είναι η θέση της

¹ Το απόσπασμα που παρατίθεται στην αρχή είναι από την ομιλία του Δρα. Αποστολόπουλου στην 3η Ετήσια Οικονομική Διάσκεψη της ΕΕΝΕ στις 20.04.16, στην οποία βασίζεται και το σύνολο του κειμένου.

επιχειρηματικότητας, η δυνητική προσφορά της και ο ρόλος της προς το κοινωνικό σύνολο και τις προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής προόδου. *Είναι κρίσιμο δηλαδή να αποκατασταθεί πλήρως η έννοια και η εικόνα της επιχειρηματικότητας* που για κάποιο παράδοξο λόγο παραμένει παρεξηγημένη και διαστρεβλωμένη στα μάτια πολλών συμπολιτών μας. Προφανώς υπήρξε και υπάρχει ακόμη και η κρατικοδίαιτη και η παρασιτική επιχειρηματικότητα, όπως και πολλά παραδείγματα προς αποφυγήν σε σχεδόν όλους τους κλάδους. Αυτές όμως οι περιπτώσεις αποτελούν εξαιρέσεις και όχι τον κανόνα. Για αυτό και *σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συγχέουμε την κακή επιχειρηματικότητα με την υγιή που συνδέεται με την ανάπτυξη, την εξωστρέφεια, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την παραγωγή πλούτου, την παραγωγή νέας φορολογικής ύλης, την καινοτομία, την παραγωγικότητα και πολύ συχνά την εξωστρέφεια και τη θετική προβολή της χώρας στο εξωτερικό.*

Αντί για Ανεργία, Επιχειρηματικότητα!

Το πρόβλημα της ανεργίας είναι καίριο τόσο για την κοινωνία όσο και για την οικονομία. Η καταπολέμηση της ανεργίας οφείλει να αποτελεί τη μείζονα εθνική προτεραιότητα και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματικότητα. Στη χώρα μας ένας στους τέσσερις πολίτες δεν βρίσκει εργασία, ενώ στους νέους, ένας στους δύο. Για τις γυναίκες τα στοιχεία είναι ακόμη πιο αποθαρρυντικά και συνολικά 1.2 εκατομμύρια συμπολίτες μας αναζητούν δουλειά. Το πρόβλημα της ανεργίας είναι θεμελιώδες, κυρίαρχο κοινωνικό ζήτημα, και επηρεάζει συνολικά την οικονομία με αποφασιστικό τρόπο.

Για την ανάσχεση της ανεργίας προβάλλεται συχνά ως απάντηση η προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Και πράγματι υπ' αυτήν την έννοια όλες οι ξένες άμεσες επενδύσεις που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας είναι καλοδεχούμενες. Δεν θα πρέπει όμως να υποτιμούμε το ρόλο και την κρισιμότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν αξίζει να θυμόμαστε πως *το κλειδί για την εργασία «κρατούν» πρωτίστως οι περίπου 600 χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις, κάθε μεγέθους, που εάν δημιουργούσαν από μία θέση εργασίας η καθεμία, δηλαδή 600.000 θέσεις απασχόλησης, ο χάρτης της εργασίας θα άλλαζε δραστικά. Δηλαδή, με μια στοιχειώδη πολιτική στήριξης της επιχειρηματικότητας θα μπορούσαμε επί της ουσίας να δημιουργήσουμε σχεδόν άλλο ένα σε μέγεθος Δημόσιο, που δεν θα επιβαρύνει καθόλου το δημόσιο αλλά αντίθετα θα αποτελέσει τον κορμό της ανάπτυξης.* Μόνο η ιδιωτική πρωτοβουλία και ο ιδιωτικός τομέας έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τις αναγκαίες θέσεις εργασίας και να προσφέρουν παραγωγική απασχόληση και προοπτική στους συμπολίτες μας. Δεδομένης της δημοσιονομικής ασφυξίας είναι όσο ποτέ κρίσιμο να σταθεροποιηθεί, να βελτιωθεί και να γίνει συνολικά ευνοϊκότερο το πλαίσιο για τον έλληνα επιχειρηματία και το ελληνικό επιχειρήν.

Εμπιστοσύνη, Αμοιβαιότητα & Αναλογική Συμμετοχή στην Προσαρμογή

Για να μπούμε σε θετική τροχιά δημιουργίας και ανασύνταξης πρέπει επίσης να αποκατασταθεί η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και πολίτη, η οποία έχει πλέον διαρραγεί ολοκληρωτικά. Χρειάζεται να αρθεί η καχυποψία, να εγκαθιδρυθεί η έννοια της αμοιβαιότητας στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις του κράτους προς τους πολίτες, να υπάρξει ουσιαστική επικοινωνία και αντίληψη των καίριων προβλημάτων και προκλήσεων. Αυτό μπορεί να γίνει μόνον εάν υπάρξουν ρεαλιστικές προτάσεις και λύσεις που να είναι δίκαιες, βιώσιμες και αμοιβαία επωφελείς. Μεταξύ άλλων πρέπει να αποκατασταθεί το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης και ανάγκης *αναλογικής*

συμμετοχής όλων στην προσαρμογή. Ο κόσμος των επιχειρήσεων έχει πληγεί δυσανάλογα σε αυτή την προσπάθεια με αντίθετα αποτελέσματα από τους αρχικούς στόχους – απόρροια του λάθος μείγματος πολιτικής που μας υπεβλήθη. Πάνω από 230.000 επιχειρήσεις έχουν κλείσει και συνολικά έχει συρρικνωθεί επικίνδυνα ο παραγωγικός τομέας.

Παράλληλα αν δεν *διευρυνθεί άμεσα η φορολογική βάση* και δεν λυθεί αποφασιστικά το «φλέγον» ζήτημα του ασφαλιστικού είναι αβέβαιο πόσο θα συνεχίσουν να αντέχουν και να έχουν φοροδοτική ικανότητα οι υπεύθυνοι εκείνοι πολίτες και επιχειρήσεις που επωμίζονται μέχρι σήμερα δυσανάλογα βάρη.

Πολιτικές Επιλογές & «Ορφανές» Μεταρρυθμίσεις

Το μείγμα πολιτικής που έχει ακολουθηθεί είναι ετεροβαρές και δεν εξασφαλίζει από μόνο του προοπτική. Η εμμονή με την εξαντλητική λιτότητα πνίγει την οικονομία και τον επιχειρηματικό κόσμο. Παράλληλα, η βαρύτατη και διαρκώς κλιμακούμενη φορολογία, η μεταβλητότητα του θεσμικού πλαισίου και ταυτοχρόνως η καθυστέρηση των απαιτούμενων δομικών μεταρρυθμίσεων αναστέλλουν επενδύσεις και παρατείνουν την αστάθεια. Είναι εντυπωσιακό πως τις περισσότερες από τις μεταρρυθμίσεις που προωθούνται, δείχνει να μην αγκαλιάζει κανείς ούτε στην πολιτική, ούτε στην κοινωνία, και ουσιαστικά μένουν ορφανές αφού κανείς δεν τις υιοθετεί και υπερασπίζεται. Όμως, αυτός ο φαύλος κύκλος έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει φυγή κεφαλαίων, απώλεια του ικανότερου ανθρώπινου δυναμικού και να οδηγεί ολοένα και περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις εκτός της χώρας, σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες με πιο φιλόξενο και σταθερό πλαίσιο. Δηλαδή, η συνέχιση αυτού του αδιέξοδου μείγματος πολιτικής με έμφαση στη διαρκή αύξηση των άμεσων και των έμμεσων φόρων (αντί της περιστολής δημοσίων δαπανών) κυφορεί τον κίνδυνο να επιταχυνθεί ο αφελληνισμός ή το κλείσιμο μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων. Παραπάνω από 200.000 νέοι, ικανοί και παραγωγικοί Έλληνες έχουν φύγει από τη χώρα από την αρχή της κρίσης. Συνολικά πρέπει όχι μόνο να ανακόψουμε αλλά και να αντιστρέψουμε αυτές τις εκροές, έτσι ώστε, ταλέντο, επιχειρήσεις και καταθέσεις να επιστρέψουν στη χώρα μας ενδυναμώνοντας την οικονομία και ενισχύοντας τις προοπτικές ανάπτυξης.

Εθνικός Προσανατολισμός & Πρακτικές Προτάσεις

Κάποτε επικρατούσε το ρητό πως η Ελλάδα ανήκει στη Δύση. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι η Ελλάδα ανήκει εκεί που είναι το συμφέρον της και στη δεδομένη χρονική συγκυρία, το συμφέρον της χώρας είναι στην καρδιά της Ευρώπης και στο στενό πυρήνα του ευρώ. Η Ελλάδα πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή της περαιτέρω Ευρωπαϊκής ενοποίησης γιατί αυτό είναι κρίσιμο για την οικονομική και εξωτερική μας ασφάλεια, την προσέλκυση επενδύσεων, τον επαναπατρισμό κεφαλαίων, τη σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος, την ανάσχεση της ανεργίας και τη συνολική επανεκκίνηση της οικονομίας. Οι Έλληνες επιχειρηματίες αλλά και συνολικά ο τόπος αναμένουμε ένα εθνικό σχέδιο μακράς πνοής, μια εθνική στρατηγική, που θα δώσει πραγματική προοπτική και δυναμική ανάπτυξης. Οι Έλληνες επιχειρηματίες είμαστε έτοιμοι να επωμιστούμε το βάρος που μας αναλογεί με πρωτοβουλίες, ανάληψη ρίσκου και παραγωγικές επενδύσεις. Πρωτίστως όμως, την εθνική αυτή προσπάθεια θα πρέπει να την υιοθετήσει, να την υπηρετήσει και να την υπερασπίσει με συνέπεια και συνέχεια το σύνολο του πολιτικού συστήματος.

Οι θέσεις που καταθέτουμε οι Έλληνες επιχειρηματίες και μέλη της EENE δεν είναι θεωρητικές, αλλά πηγάζουν από την καθημερινότητα, την τριβή μας με τις προκλήσεις της ελληνικής επιχειρηματικότητας και του χώρου εργασίας γιατί πέραν από επιχειρηματίες είμαστε και οι ίδιοι εργαζόμενοι. Αγωνιζόμαστε και δημιουργούμε στην πραγματική

Προϋποθέσεις & Πρωτοβουλίες για την Ανάπτυξη

του Δρ. Βασίλη Γ. Αποστολόπουλου,

Προέδρου της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών (ΕΕΝΕ) και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών

οικονομία, με το βασικό κομμάτι των εργασιών μας στην Ελλάδα και αγωνιούμε ειλικρινά για το μέλλον της χώρας και την προοπτική των παιδιών μας σε αυτή. Οι περισσότεροι από εμάς επενδύουμε έμπρακτα στις δυνατότητες και την προοπτική του τόπου, μέσα στην κρίση συνεχίζουμε να επενδύουμε και να παλεύουμε για την ανάκαμψη βελτιώνοντας τις υπηρεσίες και τα προϊόντα μας, αλλά και με αυξημένη κοινωνική συνείδηση, ευθύνη και αλληλεγγύη στη χειμαζόμενη από την κρίση ελληνική κοινωνία.

Στις καίριες προτάσεις μας συμπεριλαμβάνεται ένας «φόρος ανάπτυξης», μία πρόταση για σταθερή (flat) φορολογία της τάξεως του 10% στις νέες επενδύσεις και τον νέο παραγόμενο πλούτο που θα διευκολύνει τολμηρές επενδύσεις και θα προσελκύσει διεθνή και εγχώρια κεφάλαια που θα προτιμήσουν να ενταχθούν και να φορολογηθούν στην οικονομία μας αντί διεθνώς. Παράλληλα, υπογραμμίζουμε απαρέγκλιτα την ανάγκη για σταθερότητα και συνέχεια στην διακυβέρνηση του τόπου, με σταθερούς κανόνες και πλαίσιο για όλους. Κλείνοντας θα ήθελα να υπογραμμίσω πως *αν και είναι ιδιαίτερα θετικό πως έπειτα από σχεδόν δύο χρόνια έχουμε αναπτυξιακό νόμο, αυτό αποτελεί μόνο τμήμα της αρχής ενός δύσκολου, ανηφορικού όμως, δρόμου.*

Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Βασ. Σοφίας, 10676 Αθήνα, | Τηλ. +30 210 7257 110 | Fax +30 210 7257 114 | E-mail info@crisisobs.gr

Μάθετε περισσότερα για το έργο μας – Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.crisisobs.gr

Το ΕΛΙΑΜΕΠ δεν υιοθετεί ως ίδρυμα πολιτικές θέσεις. Καταβάλλει μάλιστα προσπάθεια να παρουσιάζονται στα πλαίσια των εκδηλώσεών του και στο μέτρο του δυνατού όλες οι υπάρχουσες απόψεις. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αναλύσεις και οι γνώμες που δημοσιεύονται στις σειρές του θα πρέπει να αποδίδονται αποκλειστικά στους συγγραφείς και να μην θεωρείται ότι αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις του Ιδρύματος.